

วิถีชีวิตชนชาวมอญ: กรณีศึกษาบ้านต้นตัน ตำบลแม่แก้ว

อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

Mon's Way of Life: Tontan Village, Tambon Maeka

Sanpatong, Chiang Mai

อิสริยาภรณ์ แสงปัญญา

Isariyaporn Sangpunya

ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Department of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences

E-mail: isariyaporn@cmru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงบทบาทและวิถีชีวิตของกลุ่มชนชาวมอญบ้านต้นตัน ตำบลแม่แก้ว อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบถึงความเป็นมาของชุมชนมอญบ้านต้นตัน เพื่อให้ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชนชาติพันธุ์มอญทั้งในประเทศไทยและในประเทศไทย และเพื่อเป็นองค์ความรู้ในการเผยแพร่เอกลักษณ์ชนชาวมอญ จากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) หลักฐานเอกสารโบราณ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านบทบาทและวิถีชีวิตของชุมชนมอญบ้านต้นตัน ตำบลแม่แก้ว อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทราบถึงวิถีชีวิตด้านต่าง ๆ ทั้งความเป็นมา ที่ตั้งอาณาเขตติดต่อ สภาพภูมิประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างชนชาวมอญบ้านต้นตันกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ลักษณะทางภาษา รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงภาษาของชนชาวมอญบ้านต้นตันและแนวทางในการอนุรักษ์ภาษามอญ ส่วนด้านวัฒนธรรมของชุมชนมอญบ้านต้นตัน ได้ทราบถึงความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องความเชื่อเรื่องผีบ้าน หรือผีเหม็ง การแต่งกาย ศิลปะการฟ้อนมอญ ดนตรีปี่พาทย์มอญ ประเพณีพิธีกรรม อาหาร ศาสนา สังคม ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนชาวมอญบ้านต้นตัน

คำสำคัญ: บทบาทและวิถีชีวิต ชาวมอญ ชนชาติพันธุ์ บ้านต้นตัน

Abstract

This research aimed to study roles and ways of life of the Mon at Tontan Village, Tambon Mae Ka, San Pa Tong, Chiang Mai. In order to understand the Mon at Tontan Village and the Mon ethnic groups both in Myanmar and Thailand and disseminate the uniqueness of the Mon, the research collect data from primary data, secondary data, evidence of ancient documents, local wisdom, and related research papers.

In terms of roles and ways of life of the Mon at Tontan Village, Tambon Mae Ka , San Pa Tong, Chiang Mai, the research gained knowledge about the various ways of life, including history, location, area and topography, relationship between the Mon at Tontan village and other ethnic groups, language characteristics as well as changes of language and a guideline to preserve the Mon language. In terms of culture, the research gained the uniqueness of beliefs about ghosts (P Meng), dressing, dancing, music, traditions, food, rituals, religions, societies, which show the uniqueness of the Mon at Tontan Village.

Keyword: Wway of life, The Mon people, Ethnic, Tontan Village

บทนำ

มอญเป็นชนชาติเก่าแก่ที่มีอารยธรรมรุ่งเรืองมาช้านานชาติหนึ่งอาศัยอยู่เป็นกลุ่มกระจัดกระจายอยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย มอญเป็นกลุ่มชนที่มีอารยธรรมแบบโบราณสูง เป็นกลุ่มชนที่มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจนที่แสดงออกโดยภาษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การแต่งกาย อาหาร ความเชื่อต่าง ๆ ประเทศไทยก็เป็นส่วนหนึ่งที่รับอิทธิพลมอญ ดังเห็นได้จาก อักษรอักษรไทย ที่มีวิวัฒนาการส่วนหนึ่งได้มาจากอักษรมอญ อาหารคือขนมจีน คนตรี ปี่พาทย์มอญ และอื่น ๆ หลังจากที่มอญถูกรุกรานหลายครั้งหลายครา จนอาณาจักรมอญแตก ชาวมอญก็กระจัดกระจาย ไปในที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศไทย ตามที่มีหลักฐานบันทึกไว้เป็นทางการเข้ามาเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2127 ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมอญได้เข้ามาเรื่อย ๆ จนมาอาศัยอยู่ทั่วทุกภาคในประเทศไทย

อำเภอสันป่าตอง เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และกลุ่มชนเผ่าอีกหลายกลุ่ม รวมถึงมอญ จากการศึกษาวิถีคนมอญของมานิตย์ เขตสิทธิ์ (2544, 8) ได้กล่าวถึงบันทึกของหมู่บ้านแม่ก้าในอำเภอสันป่าตองที่ได้บันทึกไว้ว่า “ชาวมอญอพยพมาตั้งถิ่นฐาน ณ ที่บ้านหนองครอบครัวนี้ มากันเป็น 2 พวก ตั้งแต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นเมืองหลวงดังนี้ พวกที่ 1 เป็นชาวมอญหมู่บ้านเกาะปี่ อยู่ในแคว้นเมาะลำเลิง ต่อมาเป็นประเทศพม่าในปัจจุบัน คนพวกนี้มาในสมัยกรุงศรีอยุธยา และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มาตั้ง

บ้านเรือนอยู่บ้านหนองครอบครัวบริเวณวัดหนองครอบครัวปัจจุบัน และ พวกที่ 2 เป็นชาวหมู่บ้าน ดอ
ปืออยู่ในแคว้นพะโค ต่อมาเป็นประเทศพม่าในปัจจุบัน มาไล่กันกับพวกที่ 1 มาตั้งบ้านเรือนอยู่
บ้านหนองครอบครัวบริเวณเหนือวัดหนองครอบครัวปัจจุบัน”

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม จัดเป็นกระบวนการที่สามารถเกิดขึ้นได้
ตลอดเวลาทุกยุคทุกสมัยและทุกสังคม จะแตกต่างกันไปบ้างในเรื่องวิธีการและลักษณะของ
การเปลี่ยนแปลง สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ในอดีตนั้นเป็นไปอย่าง
ช้า ๆ เนื่องจากการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ยังมีน้อย และระบบการสื่อสารคมนาคมยังไม่ค่อย
พัฒนาก้าวหน้าเท่ากับปัจจุบัน แต่เมื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศของทุกสังคมมีความ
เจริญก้าวหน้ามากขึ้นทำให้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมีอัตราการเปลี่ยนแปลง
เกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็ว นิเทศ ดินณะกุล (2549, 11) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมว่า
เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถควบคุมได้ และปัจจัยที่กำหนดให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่
แรงกดดันที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ความเจริญทางเทคโนโลยี และระบบ
เศรษฐกิจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคม
เช่นเดียวกับกับชาวมอญบ้านต้นตัน เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนแปลง การสืบทอดและการดำรงอยู่
ของสังคมชาวมอญย่อมได้รับผลกระทบตามไป แม้ว่าชาติพันธุ์มอญหรือเมืองบ้านต้นตัน จะ
พยายามยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูด ภาษาเขียน ตลอดจนประวัติศาสตร์ความเป็นมา
และความเชื่อให้คงอยู่เพียงไร ก็ยังต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงตามเวลาและการ
เปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันกับยุคสมัยของสังคมปัจจุบัน

ปัจจุบันชาวมอญที่บ้านต้นตันที่มีความรู้ในการพูดและเขียนภาษามอญแทบไม่มีเหลือ
ชาวมอญที่มีอายุน้อยกว่า 40 ลงมาไม่ค่อยรู้ภาษามอญแล้ว เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงด้านสังคม
เศรษฐกิจ และระบบการศึกษา ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ชาวมอญรุ่นหลังจึงไม่มีโอกาสได้เรียนรู้
ภาษาและวัฒนธรรมด้านอื่นของตนเองเท่าที่ควร มอญเป็นกลุ่มเชื้อชาติที่มีวัฒนธรรมเด่น ทั้ง
ด้านศิลปะพื้นบ้าน ภาษา วรรณกรรม การแต่งกาย อาหาร อาชีพ ขนบธรรมเนียม ประเพณี
และความเชื่อ เช่น การนับถือศาสนาพุทธ การนับถือผี ตลอดจนเทศกาลต่าง ๆ เช่น สงกรานต์
เข้าพรรษา ออกพรรษา และประเพณีต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิถีชีวิตของชาวมอญ บ้านต้นตัน
ตำบลแม่แก้ว อำเภอสันป่าตอง ในด้านการเปลี่ยนแปลง การสืบทอดเพื่อการดำรงอยู่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงบทบาทและวิถีชีวิตของกลุ่มชนชาวมอญ บ้านต้นตัน ตำบลแม่แก้วอำเภอ
สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อทราบถึงความเป็นมาของชุมชนมอญบ้านต้นตัน

3. เพื่อให้ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชนชาติพันธุ์มอญทั้งหมดในประเทพม่า และมอญในประเทศไทย

4. เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการเผยแพร่เอกลักษณ์มอญ โดยเฉพาะมอญบ้านต้นตัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ชุมชนมอญบ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาทั้งหมดมอญในพม่าและมอญในประเทศไทย และบทบาทและวิถีชีวิตด้านต่าง ๆ ของกลุ่มชนชาวมอญในบ้านต้นตัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิถีชีวิตชาวมอญ: กรณีศึกษาบ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ใช้การสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน การสังเกต และจัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อศึกษาถึงบทบาทและวิถีชีวิตของกลุ่มชนชาวมอญบ้านต้นตัน

ผลการวิจัย

ในด้านบทบาทและวิถีชีวิตด้านต่าง ๆ ของกลุ่มชุมชนมอญบ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มชนชาวมอญในบ้านต้นตันมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านความเป็นมา หมู่บ้านต้นตัน หมู่ 3 ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่อยู่ห่างจากตัวอำเภอสันป่าตองไปประมาณ 15 กิโลเมตร เดิมพื้นที่ก่อนมีหมู่บ้านนั้นเป็นพื้นที่โล่งสลับพื้นที่ป่า เต็มไปด้วยต้นตาลและไม้ยืนต้นชนิดหนึ่งที่เรียกว่า บะตัน หากออกเสียงตามคนในพื้นที่ ซึ่งตรงกับต้นพุทราของไทยภาคกลาง ทั้งต้นตาล และต้นบะตัน และสิ่งนี้เองที่เป็นเหตุผลหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตั้งชื่อหมู่บ้านของชาวบ้านนอกจากนี้ชาวมอญเป็นกลุ่มชนที่มีความศรัทธา เลื่อมใสต่อพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก สมัยที่มีผู้คนเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้น จึงมีการสร้างวัดเพื่อเป็นจุดศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้าน โดยหลักการทางธรรมชาติแล้ว สังคมในสมัยโบราณย่อมมีการใกล้ชิดกับธรรมชาติอย่างแนบแน่น โดยเฉพาะกลุ่มสังคมใหม่ที่ไม่ได้รับหรือได้รับน้อย ในอิทธิพลต่าง ๆ จากสังคมภายนอกอื่น ๆ ในเชิงปฏิบัติ กลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในสังคมดังกล่าวย่อมจะมีความเป็นไปภายใต้เรื่องราวทางธรรมชาติ ดังจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็ชชื่อหมู่บ้านอีกหลายหมู่บ้าน ชื่อตำบล ชื่ออำเภอ อาจมีไปจนถึงชื่อจังหวัด

บางพื้นที่ จะเป็นชื่อที่ได้มาจากเรื่องราวที่มีลักษณะที่เป็นไปตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ หรือ ธรรมชาติมากพอสมควร

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างชนชาวมอญบ้านต้นตันกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ชุมชนมอญบ้านต้นตันตำบลแม่แก้ว อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตติดต่อกับชุมชนชาติพันธุ์ไทยยองและไทยวน ซึ่งส่งผลให้มีอิทธิพลกับการใช้ภาษาในชุมชนของชาวมอญดังกล่าว เนื่องจากชาวไทยยองมีการใช้ภาษาของเป็นภาษาถิ่นย่อย เป็นภาษาแม่ ทำให้ภาษาของได้แผ่ขยายเข้ามายังชุมชนมอญดังกล่าว

3. ด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในบางประเพณีก็ทำร่วมกันเหมือนกัน เช่น ประเพณีปอยหลวง “ปอยหลวง” คืองานฉลองที่ยิ่งใหญ่ของคนทางภาคเหนือ ประเพณีปอยหลวงมักจัดขึ้นช่วงเดือน 5 จนถึงเดือน 7 เหนือ ตรงกับเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน หรือ เดือนพฤษภาคมของทุกปี “ปอยหลวง” เป็นการฉลองถาวรวัตถุของวัด หรือสิ่งก่อสร้างที่ประชาชนช่วยกันทำขึ้นเพื่อประโยชน์แก่สาธารณะ ประเพณีงานปอยหลวงเป็นการทำบุญเพื่อเฉลิมฉลองศาสนสมบัติต่าง ๆ เพื่อให้เกิดอานิสงส์แก่ตน และครอบครัว ถือว่าได้บุญกุศลแรง นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสามัคคีกลมเกลียวของคณะสงฆ์และชาวบ้านนอกจากการฉลองที่ยิ่งใหญ่แล้วการทำบุญปอยหลวงนิยม ทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้พ่อแม่ปู่ย่าตายาย หรือญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างที่ได้จากการทำบุญงานปอยหลวงก็คือการแสดงความชื่นชม ยินดีร่วมกันเพื่อความ สนุกสนาน เพลิดเพลินให้แก่คนในท้องถิ่น

4. อาหาร ชาวมอญเป็นชนชาติที่มีความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม อาหารดั้งเดิมของชาวมอญที่มีความนิยมจนกลายเป็นอาหารเอกลักษณ์ของชาวมอญนั่นก็คือข้าวแช่ ซึ่งข้าวแช่ เป็นชื่ออาหารชนิดหนึ่ง มีข้าวสุกขัดแช่น้ำเย็น ซึ่งมักเป็นน้ำดอกไม้อ่อนแล้วกินกับเครื่องกับข้าวต่าง ๆ และยังมี “ขนมจีน” ซึ่งเป็นอาหารคาวชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งเป็นเส้นกลม ๆ คล้ายเส้นหมี่รับประทานกับน้ำยาที่ตนเองทำขึ้นเอง โดยน้ำยาจะใส่ปลาแห้งเป็นหลัก ชาวมอญทั่วไปนิยมรับประทานขนมจีนไม่เฉพาะแต่ในเทศกาลเท่านั้น ในบางครั้งก็ยังมีการทำกินกันเองเป็นการรวมญาติหรือว่าเวลาวิดปลาขึ้นมาแล้วได้ปลาเยอะก็จะมีการทำน้ำยากินกัน ขนมจีนไม่ใช่อาหารจีน หากแต่เป็นอาหารมอญ คำว่า “ขนมจีน” มาจากภาษามอญว่า “คนอมจีน” อ่านว่า ตะ - นอม - จีน คำว่า “ตะนอม” มีความหมายอย่างหนึ่งว่าเส้นขนมจีน คำว่า “จีน” มีความหมายว่า สุกแล้ว

5. ศาสนา การเข้ามาของพระสงฆ์มอญทำให้เกิดคณะสงฆ์รามัญนิกายในประเทศไทย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่คำสั่งสอนในพุทธศาสนาแบบรามัญนิกายรวมทั้งการปฏิรูปศาสนาในสมัยรัชกาล ที่ 3 จนเกิดคณะสงฆ์นิกายใหม่ขึ้นคือธรรมยุตินิกาย ชาวมอญได้นำพุทธศาสนาแบบของตนเข้ามาในประเทศไทยพร้อม ๆ กับการอพยพ ธรรมเนียมของพระสงฆ์รามัญ

อย่างหนึ่งที่มีมาแต่โบราณ และได้รับการสืบทอดกันมาจนกลายเป็นราชประเพณีอย่างหนึ่งของราชสำนักไทยมาจนถึงปัจจุบัน คือการสวดพระปริตรแบบรามัญส่วนไทย สำหรับวิธีการสวดพระปริตรนั้น พระสงฆ์มอญจะสวดทำนองหนึ่ง พระมหานิกายทำนองหนึ่ง และพระธรรมยุติกอีกทำนองหนึ่ง หากเมื่อมีการสวดรวมกันก็จะใช้ทำนองของมหานิกาย ส่วนหลักการหรือระเบียบพระปริตรที่ใช้สวดนั้นพระมหานิกายกับพระสงฆ์มอญจะสวดเหมือนกัน แต่สำหรับพระธรรมยุตินิกายนั้น จะต่างกันออกไป นอกจากนี้ พระธรรมยุตินิกายจะสวดแต่ปริตร 7 ตำนานเท่านั้น การทำนํ้ามนต์ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสวดพระปริตร เป็นพิธีบ้านเมืองมาแต่โบราณ เมื่อมีการสวดพระปริตรจะตั้งบาตรหรือหม้อใส่นํ้ามีเทียนจุดติดไว้ และผูกด้ายสายสิญจน์ล่อมาให้พระสงฆ์ถือในเวลาสวดพระปริตร ดังที่เห็นได้ในปัจจุบันนี้

6. ด้านสังคม ชาวมอญในอดีตเป็นชนชาติที่มีความเจริญและยิ่งใหญ่ มีศิลปวัฒนธรรมเป็นกลุ่มชนที่มีอารยธรรมสูงที่เป็นต้นเค้าให้กับนานาประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้มอญก็รับมาจากอินเดียโดยตรง ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดีย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอินเดียผสมกับพุทธศาสนาเมฆายาน นอกจากนี้แล้วมอญยังมีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดเป็นจารีต บรรทัดฐานของชาวไทยไปในด้านประเพณี ซึ่งประเพณีสำคัญของมอญที่ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบันนี้ และบางส่วนได้เข้ามาปะปนอยู่ในวัฒนธรรมและประเพณีของไทย คือ ประเพณีสงกรานต์ ตรงกับกลางเดือนเมษายนของทุกปี ทั้งมอญและไทยโบราณถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ ชาวมอญคงรักษาประเพณีเก่าๆ ในเทศกาลสงกรานต์ไว้

กลุ่มชนชาวมอญในบ้านต้นตันมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่หลากหลาย ทั้งในด้านความเป็นมาของหมู่บ้าน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างชาวมอญกับบ้านต้นตัน และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ อีกทั้งยังมีศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีที่มีความคล้ายคลึงกัน มีความเชื่อต่าง ๆ และมีประเพณีที่คล้ายกับคนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และในด้านสังคมนั้น พบว่า ชาวมอญในอดีตเป็นชาติที่มีความเจริญมีศิลปะ วัฒนธรรม ที่เป็นอารยธรรมชั้นสูง ทั้งยังเป็นต้นแบบให้กับนานาประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยมีการนำไปเป็นบรรทัดฐานในด้านประเพณี ซึ่งประเพณีสำคัญของชาวมอญที่ถือปฏิบัติมาจนทุกวันนี้บางส่วนก็ได้เข้ามาปะปนในวัฒนธรรมและประเพณีของไทย เช่น ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องและบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ นั่นคือ ได้ทราบถึงบทบาทและวิถีชีวิต ด้านต่าง ๆ ของกลุ่มชนชาวมอญในบ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้ำ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทราบถึงความเป็นมา ของชุมชนมอญบ้านต้นตัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชนชาติพันธุ์มอญ ทั้งมอญในพม่า และมอญในไทยมากยิ่งขึ้น เผยแพร่

เอกลักษณ์มอญของบ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ให้บุคคลอื่นได้ทราบถึงทั้งวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนชาวมอญ

อีกประเด็นหนึ่งจากการได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงกลุ่มชนชาวมอญในบ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านของการใช้ภาษา เนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านเทคโนโลยี การกลืนของยุคสมัย การได้รับการศึกษาของกลุ่มวัยรุ่น จึงทำให้กลุ่มชนชาวมอญ ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาดั้งเดิมของตนเอง นั่นคือภาษามอญในการสื่อสาร โดยรับเอาภาษาถิ่นเหนือ หรือคำเมือง รวมไปถึงภาษาไทยได้เข้ามาปะปนในการสื่อสารของแต่ละครั้ง หรือในบางครั้งใช้ภาษาถิ่นเหนือ หรือคำเมือง หรือภาษาไทยเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่ได้แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ในด้านภาษาของกลุ่มคนในชุมชนชาวมอญ ในส่วนของประเพณีพิธีกรรมของกลุ่มชนชาวมอญก็เช่นกัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลและค่านิยมแบบตะวันตกเข้ามาเกี่ยวข้อง และกลมกลืน จึงทำให้ประเพณีบางอย่างนั้นเปลี่ยนแปลงไปในเรื่องของการตัดขั้นตอนในการประกอบประเพณีพิธีกรรม หรือแม้กระทั่งไม่มีประเพณีพิธีกรรมนั้น ๆ หลงเหลืออยู่

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาวิจัยในแนวนี้แล้วทำการศึกษาเปรียบเทียบกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตของกลุ่มชนชาวมอญในหมู่บ้านอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงหรือศึกษาวิเคราะห์วิถีชีวิต หรือวัฒนธรรม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างกันที่เกิดขึ้น อาจวิจัยศึกษาเปรียบเทียบโดยกำหนดยุคสมัยที่แตกต่างกันด้วย เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพและสมบูรณ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ งบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยการสนับสนุนจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จำนวน 50,000 บาท ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณปราชญ์ชาวบ้าน บ้านต้นตัน ตำบลแม่ก้า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ในส่วนของการสัมภาษณ์ข้อมูล เอกสารและบทความที่เป็นประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

นิเทศ ดินณะกุล. (2549). *การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มานิตย์ เขตสิทธิ์. (2544). *วิถีคนมอญ*. เชียงใหม่: ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอสันป่าตอง โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม.

